

Үй тапсырмасын сұрау

1. 1991 жылғы Беларусь астанасы Минск қаласындағы шешімнің мақсаты қандай?
2. ТМД қай мемлекетте дүниеге келді?
3. 1991 жылы 1 желтоқсанда қандай жағдай болды?
4. Қазақстанның әлемдегі ұстанымы?

КСРО-ның (1922-1991ж) құрамындағы мемлекеттер

- Ресей Федерациясы
- Украина
- Беларусь
- Азербайжан
- Армения
- Қырғызстан
- Малдова
- Тәжікстан
- Түркіменстан
- Қазақстан
- Өзбекстан
- Грузия
- Литва
- Латвия
- Эстония

Тәуелсіз Мемлекеттердің Достастығы дүниеге келді 21.12.1991ж

- Ресей Федерациясы
- Украин
- Беларусь
- Азербайжан
- Армения
- Қырғызстан
- Малдова
- Тәжікстан
- Түркіменстан

- Қазақстан
- Өзбекстан

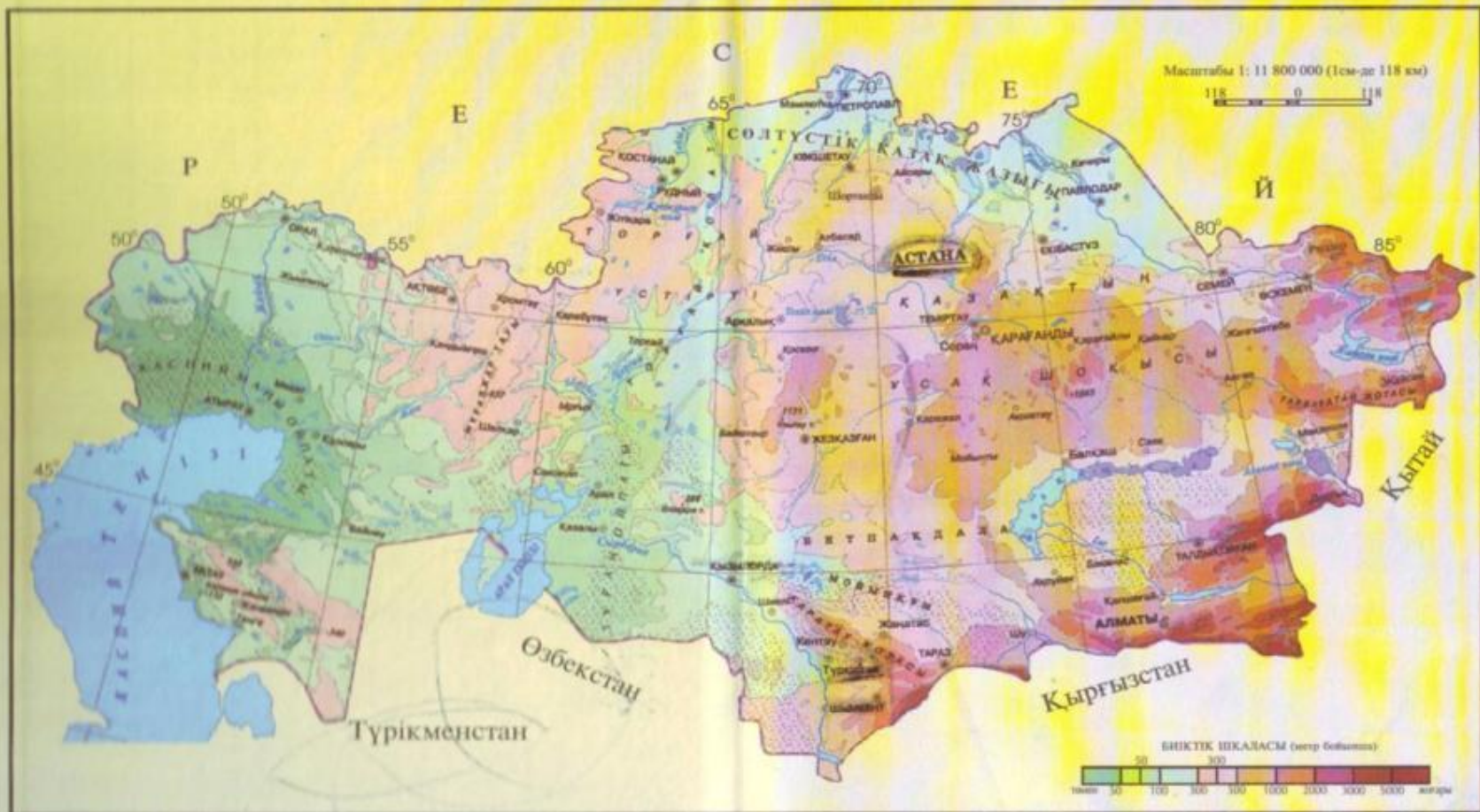
ТМД-ның құрамына
кірмеген республикалар:

- Грузия
- Балтық бойы
республикалары

Қазақстан жер көлемі жағынан дүние жүзі бойынша 9 орында.

Қазақстанның физикалық картасы

1991ж 1 желтоқсанда Қазақ КСР Президентін сайлады.

- Сайлаушылардың 89%-ы қатысты .
- 99%-ы өз дауыстарын Н.Ә.Назарбаевқа берді.
- 1991ж 10 желтоқсанда Алматыда ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың инаугурациясы болды.

ҚР тұңғыш Президенті
Н.Ә.Назарбаев

1991ж 10 желтоқсанда Республика
Жоғарғы Кеңесінің сессиясында

Қазақ Кеңестік Социалистік
Республикасын **Қазақстан**
Республикасы деп атау
жөнінде шешім қабылданды.

1991ж 12 желтоқсанда Н.Ә.
Назарбаев

“1986 жылғы 17-18 желтоқсан
оқиғаларына қатысқаны үшін жауапқа
тартылған азаматтарды ақтау жөнінде”
жарлық шығарды.

1986 жылғы желтоқсан оқиғасы.

КСРО-ның (1922-1991ж) басшылары

В.И. Ленин (Ульянов)

Н.С.Хрущев

И.В.Сталин

Л.И.Брежнев

М.С.Горбачев

ТМД –ны құру жөніндегі
келісімге қайда және
қашан қол қойылды?

21.12.1991ж

Алматыда

§ 44-45. Тәуелсіз Қазақстанның саяси дамуы

- Сабақтың мақсаты:
- а) Білімділік: Оқушыға тәуелсіз Қазақстанның саяси дамуы мен әлеуметтік - экономикалық дамуын түсіндіру
- Ә) Дамытушылық: Оқушыларды
- ҚР саяси жағдайымен таныстыра отырып, ой - өрісін дамыту.
- б) Тәрбиелік: Азаматтыққа тәрбиелеу

Тәуелсіз Қазақстанның алдында тұрған міндеттер:

Ішкі саясат

- Нарықтық эканомиканы құру
- Шикізаттық бағыттан арылу
- Ұлтаралық келісім
- Мәдениетті қайта өркендету
- Саяси өмірді демократияландыру

Бағыттар

Қазақстан
Республикасы

Мақсаты:
Шынайы
тәуелсіздікке
жету және
тұрақтылықты
сақтау

Сыртқы саясат

- Бейбіт қатар өмір сүру
- Өзара тиімді ынтымақтастық
- Шетелдік капиталды тарту
- Ядролық қарусыздану

- 1991ж 16 желтоқсан
- “Қ Р мемлекетінің
- Тәуелсіздік туралы”
- Заңы
  - 1993ж 28 қаңтар Қ Р
  - тұңғыш Конституциясы
  - қабылданды
  - 1992 ж 2 наурыз
  - БҰҰ-на қабылданды
    - Көппартиялық
    - жүйенің
    - қалыптасуы
  - Қазақтардың
  - Бүкілдүниежүзілік
  - Құрылтайы

- Мемлекеттік
- өзгерістер
- 1993ж
  - Жоғарғы кеңес
  - өзін-өзі таратты
- Қос
  - палаталы
- Парламент
  - Жоғарғы
    - палата - Сенат
  - Төменгі
    - палата – Мәжіліс

- Азаматтық және
- экологиялық
- қозғалыстар
  - “Азат”
  - “Невада-Семей”
  - О.Сүлейменов

1986 жылғы желтоқсан оқиғасы.

Антиядролық 'Невада-Семей' қозғалысының митингісі. 1991 жыл.

1992 ж 2 наурызда БҰҰ-на қабылданды

БҰҰ Туы

- 1945 ж құрылған.
- БҰҰ-на
- 192 мемлекет мүше.
- Штаб-пәтері
Нью-Йоркте

1992 ж 4 маусымда Жоғарғы
Кеңестің сессиясы
Республиканың жаңа мемлекеттік
Туы мен Елтаңбасын бекітті.

ҚР Мемлекеттік туының авторы:

Ш.Ниязбеков

Менің

Қоссақтандым

ҚР Мемлекеттік Елтаңбасының
авторы: **Ж.Мәлібеков пен Ш.
Уалиханов**

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұраны

Сөзі: Жүмекен Нәжімеденов, Нұрсұлтан Назарбаев

Әні: Шәмші Қалдаяқов

Алтын күн аспаны, алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны-еліме қарашы!
Ежелден ер деген, даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген, қазағым мықты ғой!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып егілемін, елім!
Туған жерім менің- Қазақстаным!

Ұрпаққа жол ашқан, кең байтақ жерім бар.
Бірлігі жарасқан, тәуелсіз елім бар.
Қарсы алған уақытты, мәңгілік досындай.
Біздің ел бақытты, біздің ел осындый!

Қайырмасы:

Менің елім, менің елім,
Гүлің болып егілемін,
Жырың болып егілемін, елім!
Туған жерім менің- Қазақстаным!

1993 жыл 15 қараша – Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы күні

0 тенге

0 тенге

0 тенге

Тәуелсіз Қазақстанның алғашқы Конституциясы

1993 жылы 28 қаңтарда
қабылданды.

Конституция 4 бөлімнен
21 тараудан тұрады.

Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы

1995 жылғы 30 тамызда
Республикалық референдумда
қабылданды .

Конституция 9 бөлім 98 баптан
тұрады.

Терминдер

Конституция (лат. Constitutio – құрылу, негіз) - Мемлекеттің негізгі заңы

Президент (лат. Praesidens – алда отырған басшы) - Республиканың мемлекет басшысы

Вето (лат. Veto – тыйым саламын) - Мемлекет басшының заң жобасынан бас тарту құқығы.

Парламент (фр. Parler, ағыл. Parliament – сөйлеу) - Жоғарғы орган.

Сенат (лат. Senatus – қария) - Жоғарғы орган.

Конституция

I бөлім. Жалпы ережелер.

II бөлім. Адам және азамат

III бөлім. Президент

IV бөлім. Парламент

V бөлім. Үкімет

VI бөлім. Конституциялық кеңес.

VII бөлім. Соттар және сот төрелігі

VIII бөлім. Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін - өзі басқару

IX бөлім. Қорытынды және өтпелі ережелер.

2 – бап

1. Қазақстан Республикасы -
президенттік басқару нысанындағы
біртұтас мемлекет

7 – бап

1. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тіл – қазақ тілі.

27 - бап

1. Неке мен отбасы, ана мен әке және бала мемлекеттің қорғауында болады.

Президент кім бола алады?

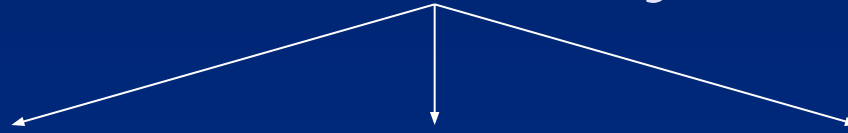
- ҚР да туылған
- 40 жасқа толған
- 15 жыл бойы Республика азаматы
- мемлекеттік тілді еркін меңгерген
  - жоғары білімді.

Ақ Орда

Қазақстан Республикасы

Парламент
(заң шығарушы)

Үкімет
(заң орындаушы)

Сот төрелігі

Парламент

(заң шығарушы)

154 депутат

Сенат

47 депутат

Әр обл. 2 деп – 28

Алматы – 2 деп.

Астана – 2 деп.

Президент – 15 деп.

Мәжіліс

107 депутат

Партия бойынша - 98 деп.

Қазақстан Халықтар

Ассамблеясы – 9 деп.

Қазақстан Республикасының Үкіметі (Заң атқарушы)

Үкімет

↓
Премьер - министр

↓
Министрліктер, агенттіктер

Премьер - министрдің құзыреті

- Үкіметті басқару
- үкіметаралық келісім мен шарттарға қол қояды.
- Үкімет құрамын құру және тарату ұсынысын енгізеді.

Конституциялық кеңестің міндеттері:

- ҚР туылған
- жоғары білімді
- 5 жыл заңгерлік қызмет өтілі бар
- конституциялық нормалардың орындалуын қадағалайды
- түсініксіз баптарға түсінік беру
- 6 жылға сайланады
- Экс – Президенттері ғұмыр бойы кеңес мүшесі болады.

1997ж Қазақстан - 2030

бағдарламасы

1. Ұлттық қауіпсіздік.
2. Ішкі саяси тұрақтылық пен қоғамның топтасуы.
3. Шетел инвестицияларының деңгейі жоғары, дамыған нарықтық экономикаға негізделген экономикалық өсу.
4. Қазақстан азаматтарының денсаулығы, білімі мен әл-ауқаты.
5. Энергетика ресурстары.
6. Инфрақұрылым, әсіресе көлік және байланыс.
7. Негізгі міндеттермен ғана шектелетін кәсіпқой мемлекет.

Қазақстан Республикасының астанасының ауысуы.

- 1997 ж 20 қазанында “Ақмола қаласын Қазақстан Республикасының астанасы етіп жариялау туралы” Жарлығы шықты.
- 1998 ж 6 мамырда ҚР Президентінің Жарлығымен Ақмола қаласының аты ресми түрде Астана болып өзгертілді.

XIX ғ Ақмола мен XXI ғ Астана

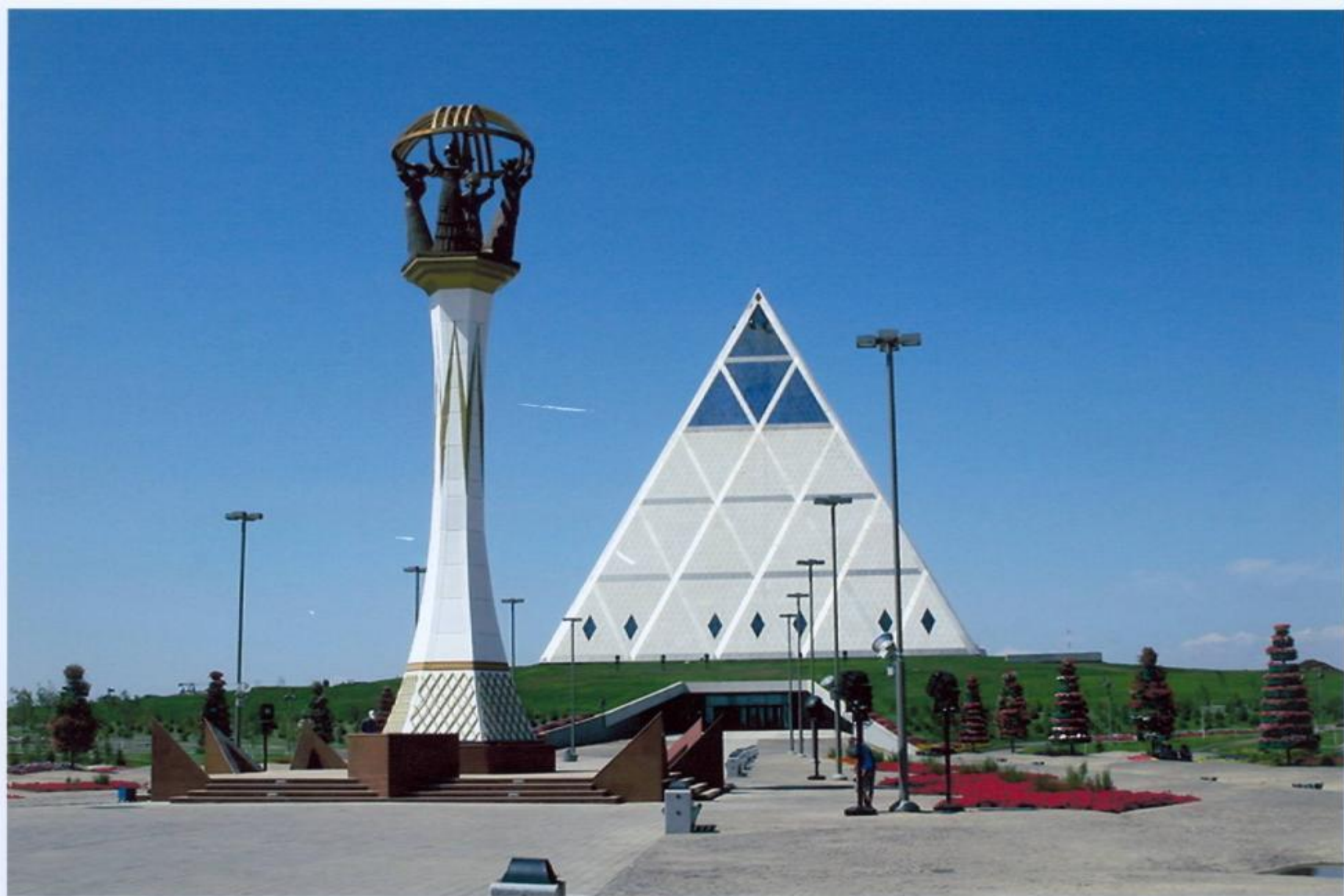

XIX ғ. соңындағы Ақмола қаласы.

Қазақстан Республикасының
тұңғыш Президенті
НӘ. Назарбаев.

Бейбітшілік келісім сарайы

2010 жылы
Қазақстан Республикасының
ЕҚЫҰ - ның төрағалық
қызметіне кірісуіне орай
Президент Нұрсұлтан
Назарбаевтың
Үндеуі

OSCE
KAZAKHSTAN 2010

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЕҚЫҰ-НЫҢ ТӨРАҒАЛЫҚ
ҚЫЗМЕТІНЕ КІРІСУІНЕ ОРАЙ
ПРЕЗИДЕНТ НҰРСҰЛТАН
НАЗАРБАЕВТЫҢ ҮНДЕУІ**

Вена, 14 қаңтар 2010 ж.

OSCE PA

17th Annual Session
ASTANA

OSCE PA

Қазақстандық төрағалықтың ұраны төрт “Т”

1. “транст”(сенім)

3. “трансперанси”
(ашықтық)

2. “традишн”
(дәстүр)

4. “толеранс”
(төзімділік)

Қазақстан Республикасының
Президенті Н.Ә.Назарбаевтың
Қазақстан халқына Жолдауы

«ЖАҢА ОНЖЫЛДЫҚ – ЖАҢА
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨРЛЕУ –
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАҢА
МҮМКІНДІКТЕРІ»

29.01.2010ж

1989 ж экологиялық қозғалысты
атаңыз.

1991 ж 16 желтоқсан қандай күн?

1991 ж 1 желтоқсан қандай күн?

1992 ж 2 наурыз қандай күн?

1993 ж 28 қаңтар қандай күн?

1995 ж 30 тамыз қандай күн?

Қазақстанның өткені мен бүгіні

Кеңес үкіметі кезеңіндегі Қазақстан

Тәуелсіз Қазақстан

Жабылып кеткен 11 шағылмен
Семей мейрамы – 1400 1997 жыл

Арғын қыраны

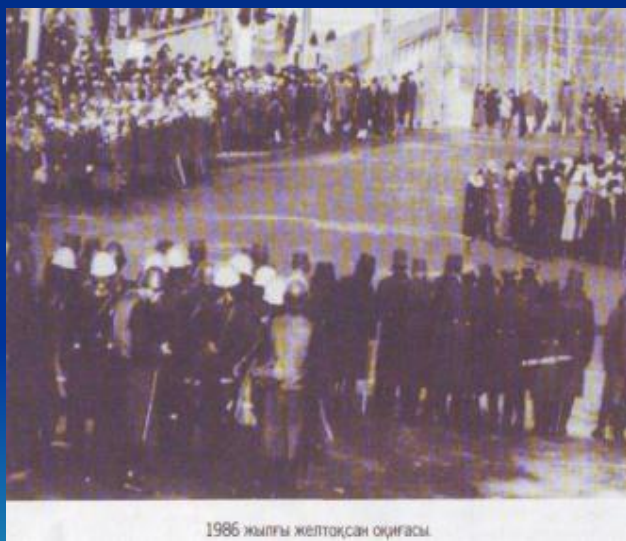

Алишеров, "Невада-Семей" қозғалысының мүшесі. 1991 жыл.

Байқоңыр
Земіранның ұшырылуы

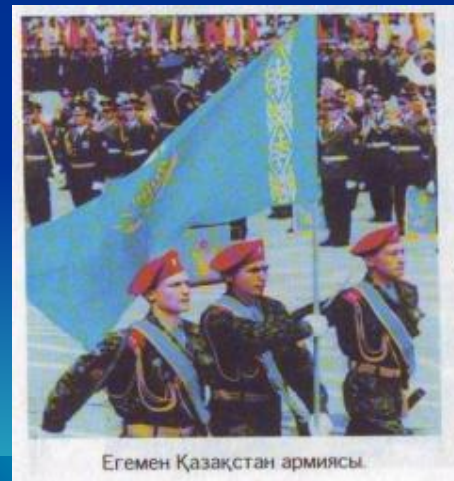
Ғарышкерлер
Т.Вубақров пен
Т.Мұсабаев

1986 жылғы желтоқсан оқиғасы

Саяхат құлағы өрденің құрбандығын артаған өскерткіш құрылысы. Астана қаласы

Егемен Қазақстан армиясы.

Жаңа сабақты бекіту сұрақтары:

1. Тәуелсіздікті қалай түсінеміз?
2. ҚР рәміздерін атаңыз?
3. БҰҰ – мақсаты не?
4. Президент және Парламенттің қызметі қандай?

Оқушыларды бағалау.

Үйге тапсырма: § 44-45.

310-320 беттер.

